
رویکرد الگوریتمی

در تشخیص بیماری‌های بافت نرم و سخت دهان

مولفین:

دکتر حامد مرتضوی

استاد گروه بیماری‌های دهان، فک و صورت دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

سعید مدیحی

دانشجوی دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و مدیر گروه آموزشی دنتان

پژاهم حضرتی

دانشجوی دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

سرشناسه	مرتضوی، حامد، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	رویکرد الگوریتمی در تشخیص بیماری‌های بافت نرم و سخت دهان / مولفین حامد مرتضوی، سعید مدیحی، پرهام حضرتی.
مشخصات نشر	تهران: رویان پژوه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۲۱۲ص: مصور(رنگی)، جدول(رنگی).
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۰۸-۸۷۴-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۰۳-۲۰۴.
یادداشت	نمایه.
موضوع	دهان - بیماری‌ها - تشخیص / Mouth - Diseases - Diagnosis
موضوع	الگوریتم‌های بالینی / Medical protocols
موضوع	تشخیص افتراقی / Diagnosis, Differential
موضوع	پزشکی دهان / Oral medicine
شناسه افزوده	مدیحی، سعید، ۱۳۷۵ -
شناسه افزوده	حضرتی، پرهام، ۱۳۷۷ -
رده بندی کنگره	RCA۱۵:
رده بندی دیویی	۶۱۶/۳۱۰۷۵:
شماره کتابشناسی ملی	۷۶۷۵۱۲۵:

رویکرد الگوریتمی در تشخیص بیماری‌های بافت نرم و سخت دهان

مولفین: دکتر حامد مرتضوی، سعید مدیحی، پرهام حضرتی

ناشر: رویان پژوه
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰
صفحه آرا: مصطفی ابدان
چاپ و صحافی: نور
قطع و تعداد صفحات: وزیری - ۲۱۲
شمارگان: ۳۰۰ نسخه
بها: ۱۴۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۰۸-۸۷۴-۹

کلیه حقوق مادی و معنوی اثر متعلق به ناشر است و هرگونه تکثیر، بازنویسی، خلاصه‌برداری و یا برداشت به هر نحوی بدون اجازه کتبی از ناشر مجاز نبوده و منجر به پیگرد قانونی می‌باشد.

دفتر نشر و نمایشگاه دائمی: تهران، خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و منیرى جاوید (روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران)

تلفن: ۶۶۴۸۶۳۷۳ - ۶۶۹۷۰۷۴۰

ساختمان کتاب‌های جیبی، طبقه سوم

www.RPpub.ir

فهرست

پیشگفتار.....	۹
فصل ۱: تفسیر ضایعات دهان.....	۱۱
فصل ۲: طبقه‌بندی و تشخیص ضایعات زخمی دهان.....	۲۱
فصل ۳: طبقه‌بندی و تشخیص ضایعات برجسته دهان.....	۵۱
فصل ۴: طبقه‌بندی و تشخیص ضایعات سفید دهان.....	۸۳
فصل ۵: طبقه‌بندی و تشخیص ضایعات قرمز دهان.....	۱۱۵
فصل ۶: طبقه‌بندی و تشخیص ضایعات بیگمانه دهان.....	۱۳۵
فصل ۷: طبقه‌بندی و تشخیص ضایعات بالقوه بدخیم دهان.....	۱۵۳
فصل ۸: طبقه‌بندی و تشخیص ضایعات بافت سخت (استخوانی) دهان.....	۱۶۵
منابع.....	۲۰۳
واژه‌یاب.....	۲۰۵

پیشگفتار

اصولا از حفره دهان بعنوان کانونی برای تعامل میان بدن و محیط اطراف آن یاد شده است و سلامت آن شاخصی از سلامت عمومی بدن در نظر گرفته می‌شود. به همین شکل ضایعات حفره دهان نیز می‌توانند از یک علت موضعی ساده نظیر وجود یک عامل تحریکی مانند تیزی لبه شکسته دندان تا حضور یک بیماری سیستمیک مهم که تهدید کننده حیات بیمار است متفاوت باشند. این طیف گسترده از عوامل بیماری‌زا سبب می‌شود تا در مواردی دندانپزشکان در تشخیص و درمان ضایعات مخاط دهان احساس سردرگمی و عدم اطمینان داشته باشند. نکته دیگری که می‌باید مد نظر قرار داد، این است که با توجه به شیوع زیاد مشکلات دندانی نظیر پوسیدگی و تنوع درمان‌های لازم برای رفع آنها، اغلب بیمارانی که دچار ضایعات مخاطی (غیر دندانی) هستند کمتر مورد توجه قرار می‌گیرند. نمونه بارز این غفلت در تشخیص دیررس سرطان دهان و یا ضایعات پیش سرطانی نمود پیدا می‌کند به طوری که این تاخیر در تشخیص، یکی از دلایل مهم مرگ و میر ناشی از این پدیده می‌باشد.

در حیطه تشخیص ضایعات دهان کتب ارزشمند و معتبر بسیاری وجود دارد ولی از آنجا که تقریباً تمامی این کتب فاقد تقسیم‌بندی‌های کلینیکی می‌باشند، حجم بالای اطلاعات ارائه شده در آنها خود ممکن است سبب سردرگمی و دشواری امر تشخیص گردد. بر این اساس به منابعی نیاز است که با دسته‌بندی اطلاعات معتبر بتوانند دندانپزشکان را در بالین بیماران دارای ضایعات دهان راهنمایی نمایند. با آنکه این نیاز در حوزه‌های دیگر علوم پزشکی بوسیله ارائه راهنماها از سوی انجمن‌های علمی معتبر و کتب تشخیص افتراقی بیماری‌ها تا حدودی برطرف شده است اما در رابطه با ضایعات دهان منابع آنچنان غنی نمی‌باشند. از این رو کتاب حاضر با هدف ارائه اطلاعات طبقه‌بندی شده و با رویکردی بالینی به نگارش در آمده است به طوری که دندانپزشکان قادر باشند با دیدن ظاهر ضایعات و در نظر گرفتن تاریخچه بروز آنها و از طریق الگوریتم‌های ارائه شده در بخش مربوط به آن ضایعه، مراحل مرتبط با روند تشخیص را طی کنند. بر این اساس ضایعات دهانی با رویکردی الگوریتم محور به دو دسته کلی شامل ضایعات بافت نرم (مخاطی) و سخت (استخوانی) تقسیم شده‌اند که در این میان ضایعات بافت نرم خود دارای پنج زیر گروه می‌باشند که عبارت‌اند از: ضایعات زخمی، ضایعات اگزوفتیک یا برجسته، ضایعات سفید رنگ، ضایعات قرمز رنگ و پیگمانته. همچنین ضایعات استخوانی نیز براساس نمای رادیوگرافیک خود در سه زیر شاخه ضایعات رادیولوسنت، رادیولوسنت-رادیوپاک/رادیوپاک و تحلیل منتشر تقسیم‌بندی شده‌اند که در ادامه به تفکیک در فصول مختلف مورد بحث و بررسی قرار خواهند گرفت.